

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Præambel:

Spørgsmål AE

Vil ministeren redegøre for, om det er korrekt, at der siden årsskiftet har været en markant nedgang i landinger af fisk i de danske havne som følge af CO₂-afgiften, som fødevareministeren fremførte på presse mødet om regeringens fiskeriudspil – samt forholde sig til den kritik, der blev bragt i Information den 7. februar 2025 i artiklen »Påstand om nedgang i fiskeriet på grund af klimaafgift savner dokumentation«?

Spørgsmål AF

Hvilke særlige forhold, mener regeringen, gør sig gældende i fiskeriet, som nødvendiggør en udskydelse af den CO₂-afgift, som resten af industrien er blevet pålagt at betale fra nytår, og vil det i øvrigt være unikt for fiskeriet, hvis CO₂-afgiften både medfører en strukturtilpasning og en udvikling af nye teknologiske løsninger, som måske ikke er klar ved afgiftens lancering?

TALEPAPIR

Spørgsmål AG

Er ministeren enig i, at man allerede ved aftalens indgåelse vidste, at CO₂-afgiften ville medføre strukturændring i fiskeriet, og at der derfor blev afsat en særlig pulje på 350 mio. kr. til grøn omstilling af erhvervet?

Svar

Tak for spørgsmålene. Jeg besvarer de tre spørgsmål samlet.

Indledning – dansk fiskeri skal udvikles og ikke afvikles

Jeg vil indledningsvist gerne slå fast, at det med fiskeriudspillet ”En ny kurs for dansk fiskeri”, som regeringen præsenterede i sidste måned, er regeringens erklærede mål, at dansk fiskeri skal udvikle sig, så det bliver stadig mere miljøskånsomt og klimavenligt.

Jeg er meget optaget af, at fiskeriet sikres nogle ordentlige rammer, så erhvervet kan udvikle sig i en

TALEPAPIR

bæredygtig retning og i et tempo, hvor der ikke sker unødigt afvikling.

Vi har brug for fiskeriet. Fisk er en fornybar og bæredygtig ressource, som er vigtig for vores fødevareforsyningsikkerhed – ikke mindst i de urolige tider vi lever i. Samtidigt spiller fiskeriet en vigtig rolle for de lokale økonomier og jobskabelse i kystsamfundene.

Balancerne

Der skal være balance mellem de indsatser, der fremmer den grønne omstilling, og dem, der sikrer et økonomisk bæredygtigt fiskerierhverv.

Efter min opfattelse understøtter regeringens fiskeriudspil netop disse balancer. Initiativerne i udspillet er blandt andet fremkommet på baggrund af undersøgelser, analyser og input fra interessenter. Bl.a. har anbefalingerne fra Fiskerikommissionen dannet grundlag for flere af de foreslåede indsatser.

TALEPAPIR

De igangværende forhandlinger

Udspillet er netop et udspil, og de enkelte foreslåede initiativer er regeringens bud på de byggeklodser, som skal blive til en politisk aftale om fremtidens fiskeri.

Hvordan den endelige aftale i sidste ende kommer til at se ud, afhænger jo af, hvad vi i fællesskab bliver enige om i forhandlingerne.

Både miljøministeren og jeg er glade for at være kommet godt i gang med forhandlingerne – og jeg glæder mig meget over de gode input og forslag, der er kommet indtil nu.

Som en del af det balancerede udspil mener regeringen bl.a., at der er brug for, at fiskerne kompenseres for CO₂-afgiften midlertidigt.

Forventninger til lækage effekt

Det er en sandsynlig udvikling, at CO₂-afgiften vil flytte landinger fra danske havne til udlandet, hvor brændstofpriserne er lavere. Ifølge Ekspertgruppen

TALEPAPIR

bag Grøn skattereform vil der forventeligt være en betydelig lækageeffekt som følge af CO₂-afgiften. Altså, at fiskerne blandt andet vil købe deres brændstof i andre lande.

Også Fiskerikommissionen anfører i sin rapport, at fiskernes incitament til at tanke og lande i udlandet vil forøges, når prisen på brændstof stiger.

(Svar på AE)

Landingsmængder

Oplysninger fra Landbrugs- og Fiskeristyrelsens landingsdatabase viser, at der har været et fald på 13 pct. i landingsmængderne, når man sammenligner de samlede landingsmængder for januar 2025 med de samlede landingsmængder i januar 2024.

Det samlede fald dækker over et fald i industri-landingsmængderne på ca. 33 pct. og en stigning i landingsmængden af konsumarter på ca. 32 pct.

Medvirkende faktorer

TALEPAPIR

Mange faktorer kan spille ind i forhold til udviklingen i landingsmængderne i de danske havne. Vejr og vind betyder noget i forhold til, om fiskerne i det hele taget kan fiske. Størrelsen af de tilgængelige kvoter, forekomsten af fisk og afregningspriser har også en betydning.

Og så er en måneds fiskeri selvsagt en kort periode i forhold til at kunne vurdere virkningen af CO₂-afgiften, herunder afgiftens betydning for danske og udenlandske fiskeres landingsmønstre. Men tal for landinger kan over tid indikere en adfærdsændring i erhvervet.

Som bekendt holdt klimaministeren, miljøministeren og jeg den 3. februar 2025 et pressemøde om regeringens udspil til fiskeriforhandlingerne. I udspillet indgår initiativet om at kompensere fiskerne for CO₂-afgiften, som blev indfaset per 1. januar 2025.

TALEPAPIR

På det tidspunkt havde vi ikke konsoliderede oplysninger om landingerne i danske havne for januar 2025. Men det ville være i overensstemmelse med almindelige logikker at antage, at en afgift i Danmark vil have betydning for fiskernes adfærdsmønstre, og om de vælger at tanke og lande deres fangst her i landet eller i udlandet. Det er formentlig samme logikker, der har spillet en rolle i den offentlige debat, der var i 2024 om den forventede effekt af en afgift – en debat som jeg naturligvis fulgte med i, og hvor jeg bemærkede flere udsagn fra aktører, der udtrykte bekymring for, hvordan afgiften ville påvirke deres levebrød.

I den forbindelse modtog jeg en række henvendelser, hvor spørgsmålet om afgiften blev rejst. Der var også meldinger fra fiskeriauktionerne, som fortalte, at de oplevede faldende mængder.

Disse bekymringer for de logiske konsekvenser af en afgift har selvsagt gjort indtryk på regeringen. Og forventningerne til konsekvenserne er også indgået i

TALEPAPIR

regeringens løbende overvejelser i tiden op til og efter ikrafttræden af CO₂-afgiften og det udspil, der blev præsenteret på presse mødet.

Det var også afsættet for, at jeg på presse mødet den 3. februar nævnte, at der mange steder rundt omkring i landets havne bliver landet betydeligt færre fisk, men den formulering *kunne* nok have været mere præcis eller nuanceret.

Og der er mange nuancer i det samlede billede af udviklingen i landingerne, når man sammenligner januar 2024 med januar 2025. Nogle havne oplevede en nedgang i landingsmængder mens andre oplevede større landingsmængder. Her har det en betydning, at der er stor mængdemæssig forskel på landinger af industrifisk fra de store pelagiske fartøjer og landinger af konsumfisk fra den demersale flåde [bundtrawl]. Få landinger fra industrifartøjer kan altså have stor betydning for det samlede billede. Jeg synes i den forbindelse, at det er værd at bemærke, at der ifølge Landbrug- og Fiskeristyrelsens

TALEPAPIR

landingsdatabase blev landet flere fisk i udenlandske havne af danske fiskere i januar 2025 i forhold januar 2024.

Nyeste tal – fald i landingsmængderne

Men samtidig kan jeg konstatere, at de seneste tal viser, at der også har været et fald i de samlede landingsmængder i februar 2025 sammenlignet med februar 2024. Faldet i de samlede landingsmængder er på 36 pct. Landbrugs- og Fiskeristyrelsens landingsdatabase opdateres løbende, når der kommer indberetninger, og der kan derfor forekomme opdateringer i takt med, at tallene konsolideres.

Det er altså de data vi kan se på efter to måneder, men igen – det er kort tid, og der er mange elementer, der spiller ind.

Regeringens initiativ i udspillet om ”En ny kurs for dansk fiskeri” om at kompensere for CO₂-afgiften bygger heller ikke på data om landingstal. Udspillet

TALEPAPIR

bygger videre på og skal ses i forlængelse af det solide arbejde som Ekspertgruppen for en Grøn skattereform og Fiskerikommissionen har leveret, herunder forventninger til effekterne af CO₂-afgiften. Det havde vi selvfølgelig i regeringen været opmærksomme på i en periode, inden afgiften trådte i kraft.

(Svar på AF)

Fiskeriets udledninger

Af Klimaministeriets Klimafremskrivning 2024 fremgår, at fiskeriet siden 1990 har reduceret CO₂-udledningen med 50 pct. Faldet skyldes dels en faldende aktivitet, dels en ændring i flåden mod færre, men større og mere energieffektive fartøjer. Fiskeriets CO₂-udledninger udgør ifølge Klimarådets statusrapport fra 2025, hvad der betegnes som ”en relativt lille del” af Danmarks samlede klimaregnskab.

Jeg har også noteret mig, at Klimarådet i deres statusrapport fra 2025 skriver, at ”Den foreslåede

TALEPAPIR

kompensation for CO₂-afgiften vil formentlig ikke have en nævneværdig effekt på 70-procentsmålet. Dels fordi kompensationen ophører ved udgangen af 2029, og dels fordi fiskeriet står for en relativt lille del af Danmarks territoriale udledninger”.

Ifølge Institut for Fødevarer- og ressourceøkonomi (IFRO) rapport om CO₂-udledninger fra 2023 bidrog dansk fiskeri i 2020 med 0,6 pct. af de samlede danske CO₂-udledninger på 42 mio. ton CO₂.

Hvordan rammer CO₂-afgiften?

Ekspertgruppen for en Grøn skattereform forudså, at CO₂-afgiften for fiskeriet ville resultere i en række tilpasninger – såsom øget grænsehandel med brændstof, nedgang i fiskeriet og teknisk omstilling.

Omkostningseffektive omstillingsmuligheder

Det er vigtigt, at fiskerne har mulighed for at omstille sig, uden at omkostningerne bliver så høje, at fiskeriet ikke bliver rentabelt.

TALEPAPIR

En af de største udfordringer for fiskeriet er i den forbindelse, at der endnu ikke findes omkostningseffektive alternativer til diesel.

Der eksisterer ganske vist teknologiske løsninger som optimerede skrog, hybridløsninger, energibesparende fangstmetoder og ruteoptimering. Men flere af disse tiltag kræver investeringer, som en del af fiskerne ikke nødvendigvis har råd til. Fiskerikommissionen vurderer for eksempel, at en hurtig CO₂-effekt kunne opnås ved brug af biobrændstoffer. Men, problemet er, at det er billigere at betale for CO₂-afgiften end at købe biobrændstoffer.

Som en del af det balancerede fiskeriudspil vil regeringen derfor supplere compensationen for afgiften med en støtteordning til energieffektiviserende tiltag på fiskefartøjer. Derudover er der forventeligt et CO₂-besparende potentiale i andre af udspillet initiativer, som for eksempel ved indførelsen af trawlfrie områder, hvor

TALEPAPIR

der er et potentiale for at reducere CO₂-udledningen igennem udvikling af, og omlægning til mere skånsomme redskaber. Et andet eksempel er regeringens forslag til at støtte udvikling af klima- og miljøforbedrende løsninger i akvakultur, herunder for eksempel løsninger der reducerer CO₂-aftrykket fra foder, men også løsninger, der vedrører anvendelsen af energikrævende teknologier til rensning af vand i akvakulturanlæg.

Det er også vigtigt at bemærke, at der løbende gives støtte til projekter, som har til formål at fremme den grønne omstilling af fiskeriet. Der er som en del af udmøntningen af EHFAF 2021-2024 for nyligt givet 50 mio. kr. til 9 projekter via tilskudspuljen ”Grøn Omstilling: Fiskeri”.

(Svar på AG)

Forventninger til udviklingen

Ekspertgruppen for en Grøn skattereform vurderede, at en stor del af CO₂-reduktion i fiskeriet vil komme fra øget tankning i udlandet. Det vil sige, at indførslen

TALEPAPIR

af CO₂-afgiften ikke alene vil føre til klimaeffekter gennem teknisk omstilling.

Det fremgår af *Aftale om en grøn skattereform for industri mv.*, at – og jeg citerer: ”Fiskerierhvervet står i en særligt udsat situation på baggrund af andre faktorer end selve CO₂-afgiften. Samtidig har erhvervet få muligheder for at omstille sig. Det betyder, at en høj CO₂-afgift primært skønnes at resultere i produktionsnedgang og grænsehandel - og ikke omstilling.”

Strukturændringer var med andre ord forudset i aftalen, og der blev afsat 350 mio. kr. til målrettet støtte til fiskerierhvervet.

På trods af den afsatte målrettede støtte, vurderer jeg, at den planlagte CO₂-afgift vil have en for stor negativ påvirkning af dansk fiskeri – og det vel at mærke uden, at en langsigtet intention om en grøn omstilling af fiskeriet er blevet indfriet. Regeringen

TALEPAPIR

foreslår derfor i sit udspil at kompensere fiskerne for afgiften i en overgangsperiode.

Jeg ønsker, at vi både nu og i fremtiden har et levedygtigt og velfungerende dansk erhvervsfiskeri. Flere fiskere skal have mulighed for at bidrage til Danmarks klimamål, uden at deres eksistensgrundlag bliver truet.

Afrunding

Fiskeriet skal naturligvis – ligesom alle andre erhverv – bidrage til Danmarks klimamål om en 70 procents reduktion af CO₂-udledningen inden 2030. Men for at understøtte et levedygtigt og velfungerende dansk erhvervsfiskeri, foreslår regeringen en midlertidig kompensation.

Det handler ikke om at fritage fiskeriet fra sit ansvar, men om at sikre, at vi ikke skader erhvervets konkurrenceevne eller beskæftigelsen i vores kystsamfund. En veltilrettelagt overgang vil give fiskeriet den nødvendige tid til at omstille sig på en

TALEPAPIR

måde, der både sikrer en klimavenlig udvikling af fiskeriet og økonomisk bæredygtighed i erhvervet.

Og lad mig så gentage, hvad jeg sagde i starten af min tale. Vi har brug for fiskeriet. Både fordi fiskeriet bidrager til fødevareforsyningsikkerheden og fordi fiskeriet er vigtigt for både jobskabelse og økonomien i kystsamfundene.

Jeg ser frem til nu at fortsætte forhandlingerne om fremtidens erhvervsfiskeri med jer.

Det er mit mål, at vi får et bæredygtigt fiskeri, som tager ansvar for et sundt havmiljø og bæredygtige fiskebestande samtidig med, at fiskerierhvervet har de bedste betingelser for at udvikle sig og bidrage til den grønne omstilling.

Tak for ordet.

TALEPAPIR